

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

Zkoumané osídlení z pozdní doby římské je na lokalitě situováno do nejnižších partií svahu mělkého údolíčka s vodotečí, otevřeného na východ do údolí řeky Moravy. Prozkoumaná část lokality má nadmořskou výšku 242 m a lze ji identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 24-22-19, v souřadnicích od Z:J s.č. – 70:360 mm. Řidké germánské osídlení reprezentuje prostá pec (obj. 1113) s dnem vyloženým kameny a třemi dalšími objekty (obj. 1051, 1096, 1130) s téměř čtvercovitým půdorysem, nálevkovitým hrdlem a strmými stěnami, vytvářejícími na dně čtverec. Tyto objekty prozatím interpretujeme jako mělké studny (hloubka 1,9 m). Při jejich preparaci došlo u části z nich k rychlému zaplavení vodou. Nepočtený soubor keramiky datuje toto sídliště na konec 4. století. Z konfigurace terénu se lze domnívat, že jde jen o okraj většího germánského sídliště, rozloženého podél vodoteče v nejnižší partii údolíčka.

Marek Kalábek

Resumé

Olomouc (Katastr Řepčín, Bez. Olomouc). „Horní nivy“. Spätere Römische Kaiserzeit (4. Jh.). Siedlung. Rettungsbauung.

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Pod Vlachovým“. Mladší doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Od ledna do října roku 2005 bylo pracovníky Archeologického centra Olomouc na katastru městské části Slavonín, trať Pod Vlachovým, uskutečněno několik záchraných archeologických výzkumů v rámci projektu „Obchodní a zábavní park HANÁ“. Investory staveb byly firmy GEMO Olomouc, spol. s r.o., Kastner + Öhler, spol. s r.o., Carrefour ČR, s.r.o., a Statutární město Olomouc.

Zkoumaná lokalita se nachází na jihozápadním okraji města Olomouce a je situována podél pravé strany dálnice z Olomouce do Prostějova. Lokalita leží na mírném jihovýchodním svahu nad potokem Nemilankou. Jde vlastně o západní svah mělkého údolíčka, kterým Nemilanka protéká ve směru SZ–JV. Na protějším východním svahu se nachází známá polykulturní lokalita Slavonín – Horní lán. Lokalitu lze identifikovat na mapě ZM ČSR 1 : 10 000, list 24-22-19, v rozmezí těchto bodů od Z:J s.č.: 170:35; 182:44; 199:29; 213:40; 220:37 a 186:15 mm. Celkem bylo na ploše zhruba 7 ha prozkoumáno 300 sídlištních objektů a 1 hrob. Materiál z většiny výzkumů je ve stadiu laboratorního zpracování, z tohoto důvodu se lze o charakteru a datování objektů vyjádřit pouze obecně. Těžiště osídlení lokality spadá do dvou období naší minulosti, a to do mladší doby římské a raného středověku (11. a 12. st.). Mezi objekty z mladší doby římské převažují běžné sídlištní (zásobní, odpadní apod.) jámy. Vedle nich byl prozkoumán velký hliník (6,3 × 4,0 × 0,54 m) obsahující značné množství keramického materiálu, mazanice, zvířecích kostí a železné strusky, dále také do podloží zahloubená chata, kostrový hrob s železnou přezkou a hrnčířská pec s předpeční jámou a topným kanálkem.

Vendula Vránová

Resumé

Olomouc-Slavonín (district of Olomouc). In 2005 during archaeological rescue excavations at the site of a present day industrial area called „Park HANÁ“, 300 settlement features and one grave were found. The site is situated on the southwest border of Olomouc, on the right side of the Olomouc – Prostějov highway, on the „Pod Vlachovým“ track. This settlement belongs to the Late Roman Period and to the Early Middle Ages. The Late Roman Period settlement is represented by a lot of sunken pits for different purposes, a very large clay pit, a semi-earth dwelling, a kiln for pottery firing and the grave.

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Pod Vlachovým“. Doba římská. Středověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu roku 2005 (leden–říjen) byl proveden záchraný archeologický výzkum při výstavbě areálu „Obchodní a zábavní park Haná – II. a III. etapa“ v Olomouci-Slavoníně. Na skrytých plochách byly prozkoumány a zdokumentovány pozůstatky někdejších antropogenních aktivit. V poloze „Pod Vlachovým“ byly stopy pravěkého osídlení poprvé zachyceny v roce 1996 při budování vodovodního přívaděče, kdy došlo k narušení objektů ze závěru doby římské a z období stěhování národů (Šmíd 1999), další při budování páteřní komunikace v roce 2004 (Parma 2005). Zkoumaná

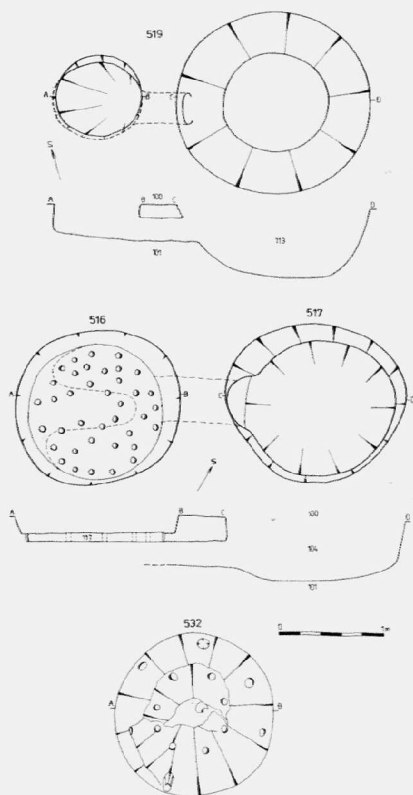
Obr. 7. Olomouc-Slavonín, „Pod Vlachovým“. Zbytek hrnčířské pece z pozdní doby římské (objekty K 516 a 517).
Olomouc-Slavonín, „Pod Vlachovým“. Töpferofen der Spätromischer Kaiserzeit.

lokalita se nachází severozápadně od Slavonína. Jde o mírný svah skloněný k JV s nadmořskou výškou 230–240 m. Zkoumaná plocha sousedí na východní straně se známou archeologickou lokalitou v poloze „Horní lán“. Před zahájením prací byl prostor využíván zčásti jako orná půda, zčásti jako zahrádky a sady.

Archeologický výzkum provedený v rámci II. a III. etapy Obchodního a zábavního centra Haná ukázal, že intenzita osídlení směrem k SZ a Z se vzrůstající nadmořskou výškou pozvolna slabne, což se týká zejména osídlení z pozdní doby římské. Celkovou situaci dokresluje i několik odkrytých hrnčířských pecí, dislokovaných s největší pravděpodobností na okraji někdejšího sídliště. Ve velmi solidním stavu se dochovala pec s neporušeným rostem podepřeným středovým žebrem (obr. 7). V samotné peci, ale především v předpecní jámě se dochovalo větší množství keramiky tzv. jirkovického typu. Vypalovací zařízení různého typu a velikostí hovoří o určité specializaci v rámci tohoto výrobního odvětví (obr. 8).

Zbývá se zmínit zhruba o desítkách objektů, z nichž nebyl získán žádný nebo k datování nedostatečně způsobilý materiál. Ty se nacházely jednak v SZ části skryté plochy a na jejím JZ okraji. Soudě dle jejich výplně, patří spíše mladšímu úseku osídlení lokality. U objektu K 547 lze na základě jeho tvaru a výplně dokonce uvažovat o tom, že je dílem středověkých aktivit.

Miroslav Šmíd

Obr. 8. Typy hrnčířských pecí z Olomouc-Slavonína, poloha Pod Vlachovým. Olomouc-Slavonín, „Pod Vlachovým“. Typen der spätkaiserzeitlichen Töpferöfen.

Literatura

- Šmíd, M. 1999: Slavonín (okr. Olomouc), *Přehled výzkumů* 39, 370.
Parma, D. 2005: Olomouc-Slavonín, *Nálezová zpráva* č.j.:118/05 ÚAPP Brno.

Résumé

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc). „Pod Vlachovým“. Spätrömische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

OTROKOVICE (okr. Zlín)

„Chmelín“. Doba stěhování národů (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného výzkumu vyvolaného stavbou obchvatu Otrokovice bylo odkryto rozsáhlé polykulturní sídliště (viz kapitoly Neolit, Doba bronzová). Jeden ze zahloubených objektů, běžná zásobní jáma kruhového půdorysu, obsahoval soubor velmi hrubé hrncovité keramiky, datovaný předběžně do závěru období stěhování národů nebo do počátků slovanského osídlení (pražský typ).

Jiří Kohoutek, David Parma

Resumé

Otrokovice (Bez. Zlín). „Chmelín“. Völkerwanderungszeit (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (okr. Brno-venkov)

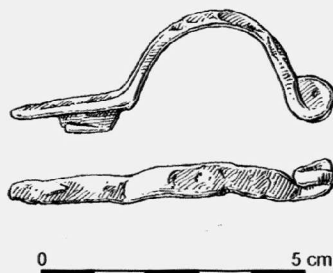
„Poldr“. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu budování protipovodňové nádrže SV obce byly zjištěny a prozkoumány sídlištní objekty z konce doby římské. Sídlištní jámy a jedna chata s kulovou konstrukcí dokládají existenci dosud neznámého sídliště v této podolské trati. Z výzkumu pochází tzv. jirkovická keramika a železná spona s hrotitou nožkou (obr. 9).

Petr Kos

Resumé

Podolí (Bez. Brno-venkov). „Poldr“. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 9. Podolí. Železná spona. Podolí. Eisenfibel.